

Козир М.В.
доцент кафедри теорії та історії педагогіки
Педагогічного інституту
Київського університету ім. Б.Грінченка

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРОВІДНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДОБИ

Автором висвітлено особливості інформаційно-комунікаційної компетентності як провідного аспекту формування мовної особистості в умовах розвитку інформаційного суспільства. Зроблено спробу дослідити теоретичні засади процесу формування ІКТ-педагогіки як педагогіки нового формату. Розглянуто фактори інтеграції даної альтернативної складової в освітній процес на основі вивчення особливостей поняття «інформація».

***Ключові слова:** ІКТ-педагогіка; інтеграція; інформаційно-комунікаційна компетентність; інформаційний простір; інформація; комп'ютерна компетентність; освітній процес.*

Перетворення сучасної цивілізації в інформаційне суспільство актуалізує *проблему формування інформаційно-комунікаційної компетентності мовної особистості, яка стає визначальним чинником ефективності її професійної діяльності та повсякденного життя. Інформаційно-комунікаційна компетентність виявляється в умінні технологічно мислити і передбачає наявність аналітичних, проектних, прогностичних умінь засвоєння і застосування інформації у процесі комунікації. Варто зазначити, що в сучасному тлумаченні терміну «інформаційна компетентність» найчастіше йдеться про використання комп'ютерних інформаційних технологій, але, на нашу думку, варто розмежувати поняття «комп'ютерна компетентність» (як здатність до практичної роботи з комп'ютером) й «інформаційно-комунікаційна компетентність» (як здатність до практичної роботи з інформацією у процесі комунікації).*

Вивчення низки сучасних досліджень щодо інформаційної компетентності свідчить про те, що це поняття визначається неоднозначно різними авторами (В. Акуленко, Н. Баловсяк, М. Дзугоева, О. Зайцева, О. Семенов, Н. Таїрова, О.

Толстих). Інформаційну компетентність називають однією з ключових компетентностей А. Ахаян, Н. Баловсяк, С. Брандт, О. Іонова, В. Кремень, О. Матвієнко тощо. Дослідженням у галузі інформаційної компетентності також присвячено роботи О. Буйницької, Ю. Зубова, Н. Насирової, В. Фокеева та інших. Ряд учених розглядає інформаційно-комунікаційну компетентність як складову професійної компетентності.

Так О. Буйницька визначає етапи формування інформаційної компетентності під час роботи з інформацією: ознайомлення: визначення кількості інформації з проблеми та можливість її опрацювання; репродукція: вивчення масиву інформації з проблеми, її накопичення; перетворення: критичне осмислення масиву інформації (порівняння фрагментів із різних джерел однієї тематики, визначення їх достовірності); вилучення робочої інформації та її узагальнення; творчий етап: створення власного інтелектуального продукту на основі отриманої та перетвореної інформації (формулювання гіпотез, їх перевірка і доведення, створення власних теорій, написання творчих робіт, художніх творів). [1, с. 33.]

Останнім часом в освіті головну роль відіграють партнерська взаємодія і глобальний підхід, які мають відображати загальний рівень професійного розвитку викладачів. На нашу думку це обумовлює процес формування педагогіки нового типу, а саме: *інформаційно-комунікаційної педагогіки* як альтернативної складової сучасного освітнього процесу.

ІКТ-педагогіка спрямована на розв'язання наступних стратегічних завдань [5, С. 311]:

Рис.1 Завдання ІКТ-педагогіки

Навички застосування ІКТ – це здатність використовувати інформаційні технології для вирішення нагальних проблем у процесі комунікації. Вони є необхідними для вчителя майбутнього. Розроблення інноваційних способів використання технологій забезпечує глобальні можливості у галузі освіти.

З метою оптимізації процесу співпраці сьогодні створено нові можливості на якісно вищих рівнях презентувати чи передавати інформацію. Пропонуємо часткову класифікацію ІТ:

Таблиця 1
Класифікація інформаційних технологій

Отже, перехід до конкретного освітнього середовища, власний вибір нового підходу та педагогіки нового типу в умовах інформаційного суспільства залежить від: упевненості, знань, власного досвіду і мотивації. На часі актуальним є питання формування навичок використання ІКТ у процесі освіти, тобто здатності застосовувати технології для вирішення проблем і розв'язання освітніх задач: участь у відео- та онлайн-конференціях; створення та використання освітніх блогів і веб-сайтів; можливості дистанційного навчання; виробництво освітньої Інтернет-реклами тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. – К., 2012. – 240 с.

2. Козир М.В. Інтеграція інформаційної педагогіки в освітній процес: теорія поколінь. // Збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія та практика. Психологія. Педагогіка» ISSN (Print): 2322-2409 – К.: Київ.ун-т ім. Бориса Грінченка. – 2017. – №27.– С. 36-40.
3. Козир М.В. Теоретико-методологічні основи інтеграції інформаційно-комунікаційної педагогіки в освітній простір ВНЗ. // Науковий журнал «Молодий вчений» ISSN (Print): 2304-5809, ISSN (Online): 2313-2167 – Херсон: Видавничий дім «Гельветика». – 2016. – №7 (34) – С. 423-426.
4. Комунікативні стратегії : навч. посіб. / О.Ю. Бобало ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. – 344 с. : іл. – (Серія "Інформація. Комунікація. Документація" ; вип. 7). – Бібліогр.: – С. 335-341. – ISBN 978-617-607-858-6
5. Partyko, Z. V. The modern paradigm of information science: Informology // Automatic documentation and mathematical linguistics. Translations of selected articles from nauchno-tekhnicheskaia informatsiia. – 2009. – Vol. 43. – № 6. – P. 311-320.